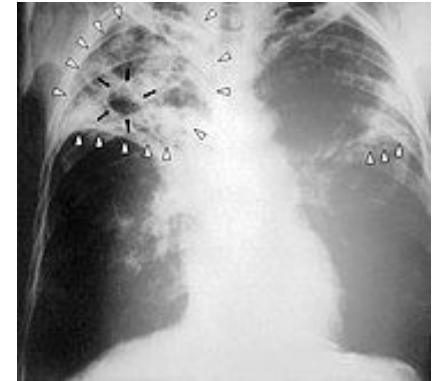

Terveys- ja sosiaalipalveluiden kehitys Suomessa

(s. 60-69)

Tuberkuloosi eli keuhkotauti

- bakteeri
- keuhkotautiparantolat - Satalinna
- tuberkuloosiseulonnat
- rokotukset ja antibiootit

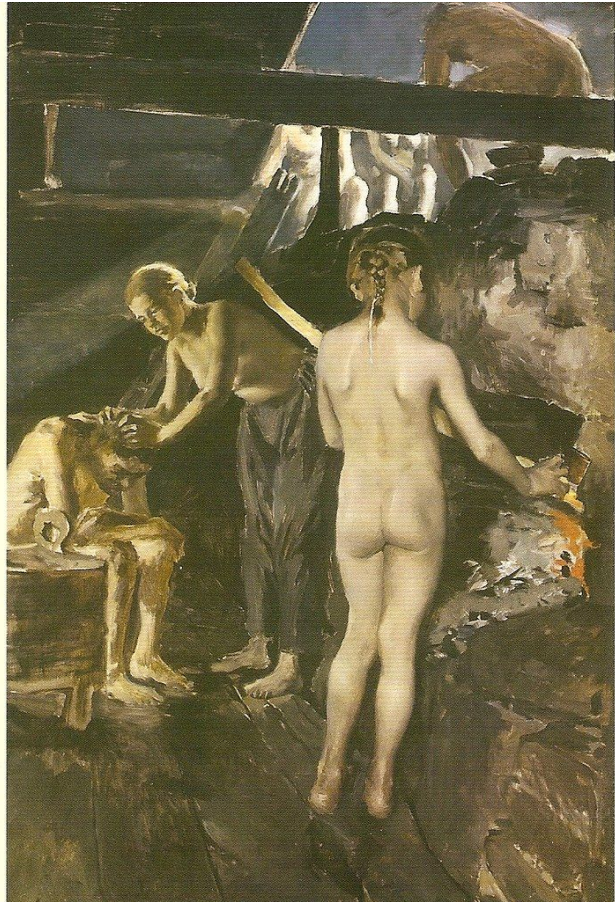

Terveysten- ja sosiaalihuollon historiaa

- terveydestä huolehtiminen ja sairaiden sekä vaivaisten hoito perheen ja suvun varassa keskiajalta 1800-luvun lopulle asti
- 1700-luvulla syntyi julkinen terveydenhuolto:

piirilääkärit ja lääninsairaalat

(1800-luvun alussa lääkäreitä oli vain parikymmentä ja väliskäreitä eli tuon ajan kirurgeja hieman enemmän)

5 Terveys- ja sosiaalipalveluiden kehitys Suomessa

- ensimmäiset terveystaloudelliset ohjelmat 1850–1860-luvuilla:
tavoitteena korkean kuolleisuuden alentaminen
ja sairauksien ehkäisy

- 1900-luvun alussa *neuvolatoiminnan* ja *kouluterveydenhuollon* käynnistyminen sekä *kansakoululaitoksen* kehittyminen

Hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisen aika

- 1940-luvulta lähtien sosiaaliturvan periaate:

tavoitteena taata *toimeentulon vähimmäistaso* kaikille kansalaisille

- yhteiskunta otti yhä enemmän vastuuta kansalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista:

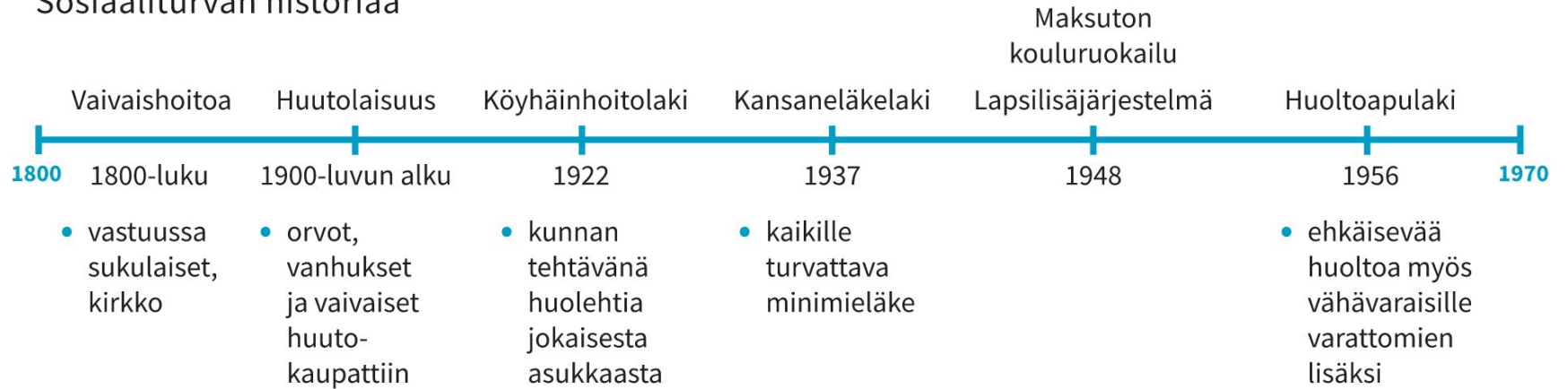
kansaneläkelaki (1937) turvasi kaikille minimieläkkeen

lapsilisäjärjestelmä (1948) ja *maksuton kouluruokailu*

- varsinaisen hyvinvointiyhteiskunnan rakentaminen alkoi 1950-luvulla:
huoltoapulaki (1956) tarjosi ehkäisevää sosiaaliapua varattomien lisäksi myös vähävaraisille
- lääkärikoulutus laajeni, ja Suomeen rakennettiin kattava sairaalaverkosto
- kansanterveystyötä ja työterveyshuoltoa kehitettiin

Sosiaaliturvan historiaa

- elintason kohentuessa väestön terveydentila ei enää parantunut vaan monet nykyisistä *kansansairauksista*, kuten sydän- ja verisuonisairaudet, alkoivat yleistyä

- *kansanterveyslaki (1972):*

jokaiseen kuntaan täytyi perustaa terveyskeskus

- ehkäisevä terveydenhoito
- elinolosuhteiden terveellisyyteen ja turvallisuuteen alettiin kiinnittää aiempaa enemmän huomiota
- *terveyskasvatuksella ja -valistuksella sekä lainsäädännöllä, kuten tupakkalailla (1976), pyrittiin muuttamaan väestön elämäntapoja terveelliseen suuntaan*

- väestön ikääntyminen,
huoltosuhteen heikkeneminen ja
menojen kasvu terveydenhuoltojärjestelmän haasteita
- uudempia haasteita ovat mm. väestön kulttuurinen ja etninen moninaistuminen sekä terveyserojen kasvaminen

Sosiaalipalveluiden tavoitteet ja periaatteet

- suomalainen sosiaaliturvajärjestelmä
- kuntien on lain mukaan järjestettävä asukkailleen sosiaalipalveluja
- tavoitteena on sosiaalisen syrjäytymisen torjuminen, osallisuuden edistäminen, fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja kognitiivisen toimintakyvyn turvaaminen sekä lapsen tasapainoisen kehityksen ja hyvinvoinnin tukeminen

- sosiaalipalveluista on oikeus saada apua mm. äkillisistä kriisitilanteista, päihteiden ongelmakäytöstä, mielenterveysongelmista sekä muista sairauksista, vammoista ja ikääntymisestä aiheutuvaan tuen tarpeeseen